

Stenhuggermester H. P. Hansen Glem død d. 15. Jan. 1945

Af Biskop, Dr. phil. C. I. Scharling

Med *H. P. Hansen Glem* er en trofast Ven af Kirkegaardssagen og af Foreningen for Kirkegaardskultur gaaet bort. Kirkegaardenes og ikke mindst Gravmælekunstens Forbedring havde hans store Interesse, og for denne Sag havde han i mange Aar arbejdet ved privat Initiativ, saaledes ved Udsendelse af Tryksager til sine Kunder og Forretningsforbindelser og ved Agitation for Sagen mellem Landsbygraverne. Mellem sine Fagfæller nød han megen Agtelse; han havde saaledes i mange Aar været Formand for Østifternes Stenhuggermesterforening og ledede Redaktionen af Stenhuggermestrenes Medlemsblad.

Af Foreningen for Kirkegaardskultur var Hansen Glem et meget aktivt Medlem. Han var fra første Færd en sikker Deltager ved vore Generalforsamlinger og tog ofte Ordet paa disse. I 1932 kom han ind i Bestyrelsen; han virkede her navnlig for en nærmere Forbindelse mellem vor Forening og Stenhuggermestrene, hvad der satte sin Frugt i, at tre af disse Foreninger staar som kollektivt Medlem af Foreningen for Kirkegaardskultur. Han vedblev til sin Død at være Medlem af vor Forenings Bestyrelse og Redaktionsudvalget og var ogsaa i nogle Aar Foreningens Kasserer.

For godt Medarbejderskab og for altid levende Interesse for Kirkegaardssagen vil vi nu ved Hansen Glems Død udtale vor Tak, og vi vil ære hans Minde.

* * *

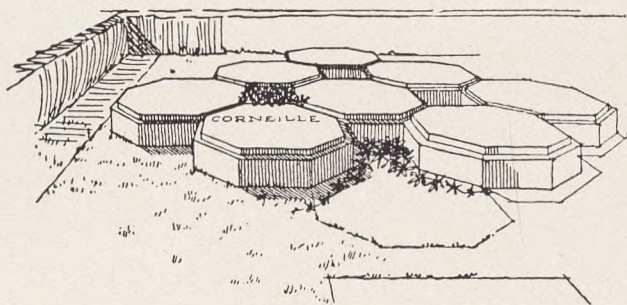
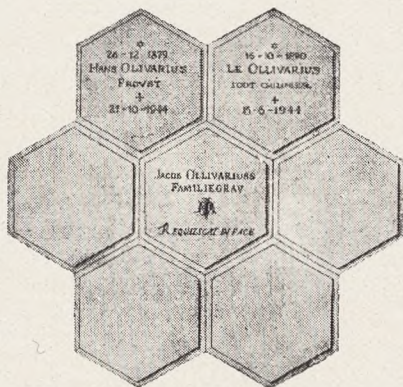
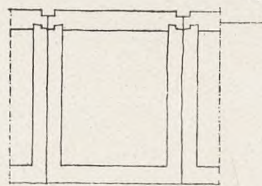
En Konkurrence om Familiecolumnbarier

Af Inspektør O. Raahauge Askegaard

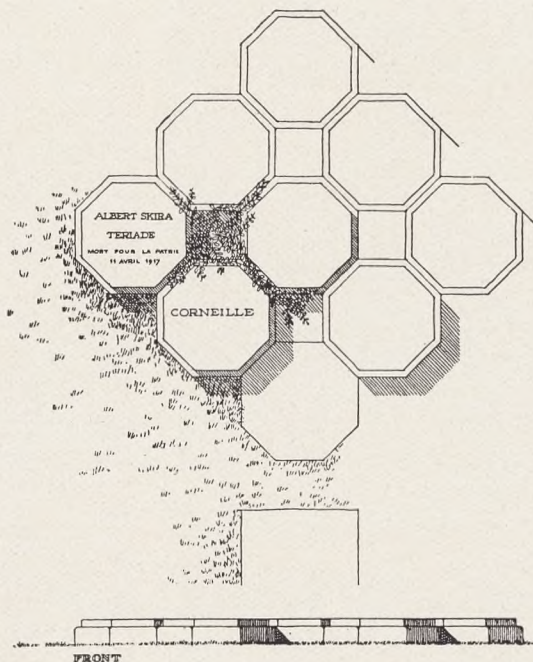
Selv om der paa en Del af vore Kirkegaarde og Urnehaver af og til er blevet indrettet Urnerum paa et Familiegravsted med Plads til nogle Urner, har det vel nok de fleste Steder været saadan, at dette Urnerum simpelthen har været en Betonkasse med et Laag enten lige i Jordoverfladen eller lidt under denne. At bygge Miniaturemausolær til Opbevaring af Urnerne er sikkert ikke sket i ret mange Tilfælde, idet man i de Tilfælde, hvor Publikum har ønsket en Afdøds Askeurne specielt sikret mod Angreb af Tidens Tand, har henvist dem til de Steder, hvor der i Bygninger er indrettet Columbarier, som Tilfældet jo f. Eks. er paa Bispebjerg og mange andre Kirkegaarde.

At denne Løsning med Urnerne opstillet paa Hylder til almindelig Beskuelse ikke just stemmer med dansk og nordisk Tankegang, er de fleste enige om, men man har nu engang ikke haft andet at sætte i Stedet for en almindelig Nedgravning af Urnen i Jorden. Det maa derfor betragtes som en Landvinding, at Gjentofte Kommune med sin Konkurrence om Familiecolumnbarier i 1944 har givet Impulsen til noget helt Nyt paa dette Omraade.

Konkurrencebetingelserne, der afholdtes sammen med Konkurrencen om Trægravmæler (se Side 42), gik ud paa, at man ønskede fritstaaende Urnestader med lukket Plads til 4 eller 8 Urner og med en eventuel Placering af en eller flere Urner i Arealet uden om Columbariet, saaledes at der eventuelt over disse Urner kunde anbringes en Plade. Det krævedes i Betingelserne, at den indbyrdes Afstand mellem Columbarierne skulde være ca. 3 Meter, og Columbariet skulde kunne aabnes paa en hensigtsmæssig Maade ved Indsætning af nye Urner. Desuden ønskede man, at der paa Co-

tv. Fig. 120.
Erik Herløw og
Bomand Utzon-Frank:
Familiecolumbarium;
tilk. 2. Præmie.
Maal 1:25.

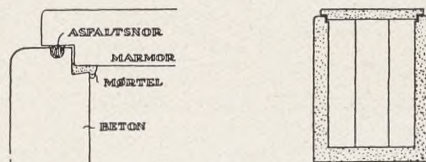

lubarieret blev Plads til en Indskrift for hver indsat Urne samt eventuelt en Fællesindskrift for Familien. Med Hensyn til Materialer, Konstruktion og Udformning var Konkurrencedeltagerne iøvrigt frit stillet.

Der indkom 54 Forslag. Første Præmie (800 Kr.) tildeltes Arkitekt *Niels Ole Poulsen* for et overordentlig enkelt og smukt Forslag, der sikkert under mange andre Forhold end de specielle mariebjergrske, vil være overordentlig velegnet. 2. Præmie (400 Kr.) tildeltes Arkitekt *Erik Herløw* og Billedhugger *Bomand Utzon-Frank*. 3. Præmie (200 Kr.) tildeltes de tre Arkitekter *Herbert Jensen*, *Poul Jochumsen* og *Erik Petersen*. Desuden indkøbtes Forslag af Arkitekterne *Tove* og *Erik Kindt-Larsen*, *Erik T. Harpøth*, *Franz Holm*, *Erik Overgaard Larsen* og *S. Lorin Rasmussen*.

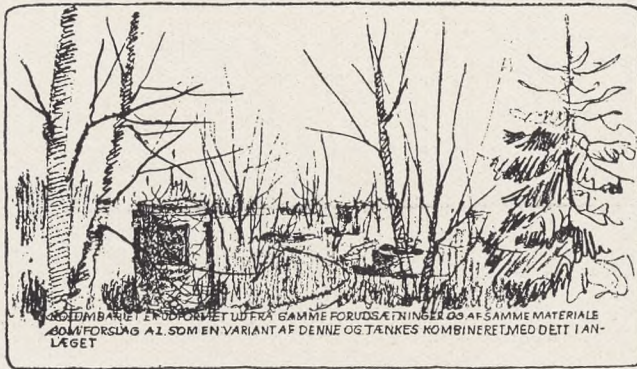
Det maa have været ret vanskeligt for Dommerkomitéen at skifte Sol og Vind lige

mellem disse mange Forslag; thi ogsaa mellem de ikke præmierede eller ikke indkøbte Forslag er der interessante og smukke Idéer, der ikke fortjener at glemmes, men som un-

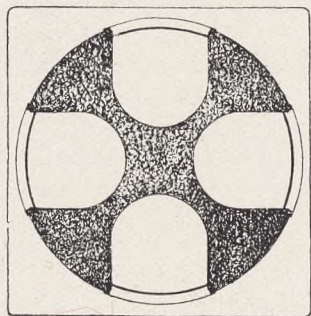
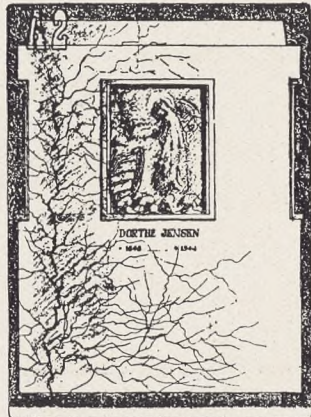
th. Fig. 121.

Fig. 121 th.
Niels Ole Poulsen:
Familiecolumbarium;
tilk. 1. Præmie.
Maal 1:25.

KOLUMBARIET ER UDFORMET UD FRA GAMME FORUDSÆTNINGER OG AF SAMME MATERIALE SOM FORSLAG A.1. SOM EN VARIANT AF DENNE OG TÆNKES KOMBINERET MED DET I ANLÆGET

Fig. 122.
Herbert Jensen, Poul Jochumsen og Erik Petersen:
Familiecolumbarium;
tilh. 3. Præmie.
Maal 1:25.

der de rigtige Forhold vil være overordentlig velegnede.

For en Del af Konkurrencedeltagerne har det dog aabenbart knebet at frigøre sig for de gamle Synsvinkler med Hensyn til Columbarier. Nogle Forslag gaar saaledes ud paa sammenhængende Urnerum med Nicher til Urnerne. En saadan Ordning vil dog vist kun være ønskelig under ganske specielle Forhold, f. Eks. i en terrasseret Urnehave. Størsteparten af Deltagerne er gaaet ind for det fritbeliggende Columbarium, og interessant er det at se, at saa mange af dem har tænkt sig Columbariet opbygget efter et Cellesystem, saaledes at Columbariet vokser enten i Højde eller Omfang, efterhaanden som nye Urner kommer til.

Der er dog nogle af de høje Typer, som sikkert vilde blive for dominerende paa et Urnegravsted (selv om det havde Dimensionen 3×3 Meter).

I flere Tilfælde er der i det hele taget regnet med alt for megen Udenomsplads. Af rent pladsøkonomiske Grunde er det som Regel saadan, at der ikke for det enkelte Gravsted kan skabes ret megen Plads til Beplantning og Sideplantning.

Stort set er der dog saa meget godt i Resultatet af denne Konkurrence, at det maa haabes, at mange af disse udmærkede Forslag ikke nøjes med slet og ret at være aktuelle som Konkurrenceforslag, men virkelig bliver udførte i Praksis.

Om Træer og Buske paa vore Kirkegaarde

Nogle orienterende og kritiske Betragtninger af Havearkitekt Johannes Tholle

Den, der beskæftiger sig med Anlæg af Haver, vil undertiden, naar han fremsætter Forslag om Anvendelse af visse Planter, faa det Svar, at dem ønsker man ikke anvendt, fordi de »minder om Kirkegaard«, hvormed navnlig menes en Del stedsegrønne Træer og Buske.

Foranlediget af dette, som synes en temmelig almindelig Foreteelse, maa Vedkommende i nogen Grad kunne gaa ud fra, at

de paagældende Planter altsaa er velegnede til at give Kirkegaarde særligt Kirkegaardspræg. At dette i nogen Grad er rigtigt, tør ikke modsiges; men det maa dog tillige hævdes, at de paagældende Planter i saa Henseende baade afgiver et overordentlig tidsbestemt Billede, og at dette Kirkegaardsbillede i Forhold til den kristne Kirkegaards ærværdige Alder maa betegnes som et af vor Tid skabt (omend ret sympatisk) Mode-